

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 21.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915690235104/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

lestemmens Klang, saaledes dannede Tragtens Tone Genlyd, og sammen med denne led den som et Ord, der gik og gik som Urets Tik og Tak: Vend om – vend om – vend om – vend om – vend om – vend om – vend om – saaledes maalte Tragtens Draaber Tiden. Men hver Gang det syvende »Vend om« var sukket ud, blev der en Tavshed, som om Tiden endelig var løbet ud. Da sugedes Luften ned igennem Tragten med et hvislende Pust, og Suset naaede mine Ørehinder med et »For sent«, som droges ud, til alle mine Nerver skreg: »For sent«. Og atter taltes der: Vend om – vend om – vend om – vend om.

Jeg hørte nu bag mig Følgesvendens Røst: »Se de fortabte!« Og jeg saa Skikkelser hænge sammenkrumpede ved hver en Afsats, imedens deres Negle og Tænder krampagrig bed sig fast i den glatte Rand. Med Fraade og Galde om Munden værged de deres Plads mod nyankomne Folk derovenfra. En vindtør Mandsling klemte sig fast i en Krog, og da jeg standsede ved Siden af ham og holdt mig fast et Øjeblik som han, saa han paa mig med samme giftige Blik, hvormed en lamskudt Ræv forbander Skytten. Jeg gjorde ham dog ikke Pladsen stridig. Jeg spurgte ham kun: »Sig mig, hvor længe var Du her!« Med lurende, mistroisk Forsigtighed svarede han, vogtende hver min Bevægelse med skarpe Øjne: »Hvor længe – det ved jeg ikke; thi her gives ikke Døgn og ikke Aar; men eet ved jeg. Trehundredetusinde Gange drog Brønden Aande, imedens jeg hang i denne lille Krog. Derfor er den min med Rette. Lad mig hænge her, ihvo Du er!« Da gøs jeg. Og alt som Brønden snævrede sig ind, følte jeg nu, endskønt jeg ikke rørte ved dens Vægge, dens Nærverelse som et sammensnørende Pres omkring mit Bryst.

Min Ledsagers Røst hørte jeg sige, hvad Draaberne sang. I mit Øre led den: »Vend om!« Men modløs, næsten maaløs, svarede jeg med Brøndens egne Ord: »For sent!«

I samme Nu, jeg udstødte dette Ord, da faldt mit Blik ned i Brøndens Dyb, og aandeløs greb jeg opad i samme Nu; men efter Legemets Love bevirkede denne Bevægelse kun, at jeg sank med end større Fart, og mit Blik var fra nu af bundet til Brøndens Bund. O sel O sel! Et andet Øje, lurende, glødende, gridskr stirrede fra Bunden mit eget Øje i Møde. Og hver Gang det syvdobbelte »Vend om« var endt, syntes det mig, som om en hed og giftig

Mund drog Aande i Dybet og sugede Vejret ud af mit eget Bryst. Da vilde jeg styrte mig i Dybet ned og ende mine Kvaler i Fortærelsens Ild, men Brøndens Vægge – elastiske syntes de nu – snævrede sig som en Slangebug om min Krop, saa jeg kunde ikke falde, uagtet Suget drog mig imod Dybet, og det røde Øjes Blik skrækbandt mig saadan, at Blodet smeltede ud af mine Aarer som en Purpursved. Da svimlede jeg, og mine Tankers Knyttetraade brast. I Angest og Vaande, i Afsind skreg jeg ud: »Hjælp mig, o Gud!» Mere ved jeg ej.

Den Gang, jeg vaagned, var det ved min Rejsefelles Røst, og jeg fornåm ved den Erindring, som kommer, uagtet Sansningen ikke blev fornåmmet, at Ordene vare gentagne flere Gange, og at jeg havde ligget i en Døs og ikke opfattet dem før. Han sagde til mig: »Kom, stat op! Hvis ej, er Du fortabt. Vi ere ved Strandens». Ved disse Ord oplod jeg mit Øje. Paa gyldent Sand hvilede jeg. Guldstøvets Glans spredtes ud over en Hule af Basalt med sine sorte Søjlevægge; men over mig saa jeg op mod det tomme Mulm. Men uden for den klare Lysport, der var Hulens Indgang, saa jeg igen den samme røde Glans. Ret som baaret af usynlige Hænder rejste jeg mig paa begge mine Fødder og droges af en feberagrig, angestfuld Længsel efter den røde Glans. Jeg svimlede. Jeg veg. Jeg sank berust i Knæ. Og mine nøgne Arme omsluttede i Henrykkelse som Horizont det Billed, som jeg saa. Først var jeg forsagt, som Bruden er det i den stille Time, da de sidste Gæsters Trin dør hen paa Trappen, og saa' kun gennem sænkede Øjenhaar; men som hun af sin Bejlers Kærtegn, lod mine Øjne sig mer og mer beruse af Farvernes søde Smil, og uden Sky sejlede mit Blik snart frit ud over Dejlighedens Hav.

Da vandrede jeg som i Drømme over den gyldne Strand og lyttede efter Bølgerens Stigen og Falden. De sank i Rosa, og de opstod i Viol; og Søskummet, det var purpurne som den lave Himmels Skyer. Jeg evnede ej at skimte Himmel fra Hav. Nej, Himmelhavet er eet. Oppe og nede er eet. Eet levende og legemligt Hav, Afsalighedens Hav.

Jeg ved det nu: Hvad der hindrede mig i straks at synke i Havet var kun min Naturs Sendrægtighed og min nysgerrige Lyst til at se en anden gaa først. Thi mange Gange raabte min Førers Røst: »Kom, kom, ellers er Du fortabt», uden at jeg i min Vildelse agted